Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжые бултааран захия!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 86 (4722)
СУББОТЭ
майн
5
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Верховно Главнокомандалагшын
ПРИКАЗ

2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша

Советскэ Союзай Маршал РОКОССОВСКИДО

Фронтын штабай начальник

Генерал-полковник БОГОЛЮБОВТА

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгобо хүгжүүлжэ, БАРТ, БАД ДОБЕРАН, НОЙБУКОВ, ВАРИН, ВИТТЕНБЕРГЕ гэдэг городуудые эзэлэн абаад, мүнөөдэр, майн 3-да. ВИСМАР, ВИТТЕНБЕРГЕ гэдэг ли и дээрэ манай с а английска сэрэгүүдтэй ниилэбэ.

Нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон дайн байлдаануудта генерал-полковник БАТОВ, генерал-полковник ПОПОВ, генерал-полковник ГРИШИН, генерал-майор ТЕТЕШКИН, генерал-лейтенант БОБКОВ, генерал-лейтенант КИНОСЯН, генерал-лейтенант ДРАТВИН, генерал-лейтенант ЧАНЫШЕВ, генерал-лейтенант РЯБЫШЕВ, генерал-лейтенант АЛЕКСЕЕВ, генерал-лейтенант ЭРАСТОВ, генерал-лейтенант ЧУВАКОВ, генерал-лейтенант СМИРНОВ, генерал-лейтенант ТЕРЕНТЬЕВ, полковник БЕЛЯЕВ, полковник ТРУДОЛЮБОВ, полковник МУРАТОВ, полковник КАЛАДЗЕ, генерал-майор СОЛОВЬЕВ, полковник ГОЛУБЕВ, полковник КАРПЕЛЮК, генерал-майор ТИМОФЕЕВ, генерал-майор КИРСАНОВ, генерал-майор ДЖАНДЖГАВА, генерал-майор БОРИСОВ, генерал-майор СКОРОБОГАТКИН, генерал-майор ТЕРЕМОВ, полковник ВЕЛИЧКО, полковник АФАНАСЬЕВ, генерал-майор ГРЕБЕННИК, генерал-майор МАКАРОВ, полковник ВАРОХИН, полковник ШЕПЕЛЬ, полковник ЧЕТВЕРТУХИН, полковник ГОРИЧЕВ, генерал-майор ГУСЕВ, полковник ОГИЕНКО генерал-майор СУПРУНОВ, полковник ИЕЛЬДЕР, полковник ЕМЕЛЬЯНЕНКО, генерал-майор КРАСНОШТАНОВ гэгшэдэй сэрэгүүд; генерал-лейтенант ОСЛИКОВСКИЙ, генерал-майор ЧЕПУРКИН, генерал-майор БРИКЕЛЬ, генерал-майор КАЛЮЖНЫЙ гэгшэдэй морито сэрэгүүд; артиллериин генерал-полковник СОКОЛЬСКИЙ, артиллериин генерал-лейтенант ДЕГТЯРЕВ, артиллериин генерал-лейтенант БЕСКИН, артиллериин генерал-лейтенант МИХЕЛЬСОН, артиллериин генерал-майор РАЗИНЦЕВ, артиллериин генерал-майор ПЯДУСОВ, полковник ЛЕОНОВ, полковник ЗАХАРОВ, артиллериин генерал-майор РОГОЗИН, артиллериин генерал-майор КОЛЕСОВ, полковник РЫБКИН, полковник ВАСИЛЕНКО, полковник КИЛЕЕВ гэгшэдэй артиллеристнууд: танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ЧЕРНЯВСКИЙ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ПАНОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ПАНФИЛОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ФИРСОВИЧ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ПЕТРУШИН, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор НОВАК, полковник ЮДИН, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ШУЛЬГИН, подполковник ПЕТРОВ, полковник КОНОВАЛОВ, полковник ИГОНИН, полковник ПАРАМОНОВ, подполковник ЕГОРОВ, полковник УРВАНОВ, подполковник КУЦ, подполковник ДЬЯЧУК, полковник ЛОМАКО, полковник ГОРБЕНКО, подполковник РАЗИН, полковник ЮРЕВИЧ, подполковник РАЗУВАЛОВ, подполковник ИГНАТОВ, подполковник ГАЙДАЕНКО, подполковник АРТЮШИН, майор МОСКАЛЕНКО, подполковник ШЕВЧЕНКО гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-полковник ВЕРШИНИН, авиациин генерал-майор АЛЕКСЕЕВ, авиациин генерал-лейтенант БАЙДУКОВ, авиациин генерал-лейтенант ОСИПЕНКО, авиациин генерал-майор ГЕТЬМАН, полковник ВОЛКОВ, полковник ДОДОНОВ, полковник ВУСС, полковник ЯКУШИН, полковник РЫБАКОВ, полковник СМОЛОВИК, полковник КАЛУГИН, полковник ТИХОМИРОВ, полковник ГРИЩЕНКО, полковник ПОКОЕВОЙ, подполковник БЕРШАНСКАЯ гэгшэдэй лётчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БЛАГОСЛАВОВ, инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ВИТВИНИН, инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ШВЫДКОЙ, полковник ТРЕТЬЯКОВ, полковник ДОБЫЧИН, полковник ВИНЬКОВ, полковник МИРОТВОРСКИЙ, гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхээ холбооной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БОРЗОВ, подполковник ПРОЦЕРОВ, подполковник ЮРКОВ, полковник БОРИСОВ, хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор НОВАРЧУК гэгшэдэй хэлхээ-холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада, ВАРТ, БАД ДОБЕРАН, НОЙБУКОВ, ВАРИН, ВИТТЕНБЕРГЕ гэдэг городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон дайн байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд болон частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, майн 3-да, 21 часта манай Эхэ орной столица МОСКВА болбол нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абаһан 2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар арбан хоёр дахин артиллериин буудалга хэжэ, Эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй түлөө нэрлэгдэгшэ городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон дайн байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯРЛАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ орной эрхэ сүлөө болон бээ дааһан байхын түлөө болоһон дайн байлдаануудта ами бээ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ төгэлог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной майн 3. № 360

Советскэ Информбюроһоо

Майн 3-ай оперативна мэдээнһээ

Майн 3-ай туршада ПИЛЛАУ гэдэг город ба портһоо баруун-урдуур 3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд ФРИШ НЕРУНГ гэдэг хушууе дайсанһаа сэбэрлэхэ байлдаагаа үргэлжэлүүлжэ, КАЛЬБЕРГ ЛИП, КАЙЗЕРХОФ гэдэг һуурин газарнуудые эзэлэн абаба.

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгобо хүгжүүлжэ, БАРТ, БАД ДОБЕРАН, НОЙБУКОВ, ВАРИН, ВИТТЕНБЕРГЕ гэдэг городуудые эзэлэн абаад, майн 3-да ВИСМАР, ВИТТЕНБЕРГЕ гэдэг лиини дээрэ манай союзна английска сэрэгүүдтэй ниилэһэн байгаа. Тус фронтын сэрэгүүд мүн тэрэшэлэн КРЕПЕЛИН, НОЙ КЛОСТЕ, БЮТЦОВ, ГЮСТРОВ, ГОЛЬДБЕРГ, КАРОВ, МЕЙЕНБУРГ, ПУТЛИТЦ, ПРИТЦВАЛЬК ба ПЕРЛЕБЕРГ гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлэн абаа. Майн 2-ой байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 10.600 немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абажа, 328 самолёдуудые буляан абаба. Плендэ абтагдагшадай тоодо ажалай албанай талаар 5-дахи Штеттинскэ округые командалагша генерал-майор Мато гэгшэ бии.

БЕРЛИНһЭЭ баруун-хойгуур 1-дэхи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгобо үргэлжэлүүлжэ; ВИЛЬСНАК, ГЛЕВЕН, ШТЮДЕНИТЦ, НИТЦОВ, ВЕЛЬГАСТ, ШТРОДЕНЕ, РИНОВ, ШПАТЦ, ХОЭН-НАУЕН гэдэг томо һуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлээд, ВИТЕНБЕРГЕ городһоо зүүн-урдуур ЭЛЬБА мүрэндэ хүрэжэ, манай союзна американска сэрэгүүдтэй ниилэбэ.

Майн 2-то 21 часай һүүлдэ БЕРЛИНДЭ тус фронтын сэрэгүүд нэмэжэ 20.000 гаран немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаад, тэрээнһээ гадна, госпитальнууд соо 10.700 немецкэ шархатаһан солдадуудые абаһан байна. Бүхы дээрээ БЕРЛИНДЭ майн 2-то тус фронтын сэрэгүүд 100.700 немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаа. Плендэ абтагдагшадай дунда агаарай правительствэнэ эскадрын командир генерал-лейтенант Баур, БЕРЛИНЭЙ полициин медицинскэ албанай начальник медицинскэ албанай генерал-майор Врубель, полициин генерал-лейтенант Раттенгубер, Геббельсын канцеляриин начальник Сайлер гэгшэд бии.

Майн 2-то 1-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд БЕРЛИНЭЙ оршондо 34.000 гаран немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абажа, 37 танк ба 140 гаран полевой ехэ буу буляан абаба. Плендэ абтагдагшадай дунда 236-дахи немецкэ ябган сэрэгэй дивизиин командир генерал-майор Робен гэгшэ бии.

Ушар иимэ дээрэһээ бүхыдөө БЕРЛИНЭЙ оршондо майн 2-то 134.000 гаран немецкэ солдат болон офицернүүд плендэ абтаһан, тэдэнүүдэй 100.000-ниинь 1-дэхи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүдээр абтаһан, 34.000-ниинь 1-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүдээр абтаһан байна.

4-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд добтолгобо үргэлжэлүүлжэ, майн 3-да немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пункт ба харгы замуудай шухала узел болохо ЦЕШИН городые эзэлэн абаад, мүн тэрэшэлэн ВАЛЬТЕРСДОРФ, БУТОВИЦЕ. ФРИДЭК, КАРВИННА, ПОГВИЗДУВ, ГОЛЕШУВ, ЛЕШНА, МАКОВ гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлэн абаба. Майн 2-ой байлдаануудта тус фронтын сэрэгүүд 1.400 гаран немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаа.

2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд БРНО городһоо зүүгээр добтолгобо үргэлжэлүүлжэ, ЛАЧНОВ, ЗЛИН, ОСТРОКОВИЦЕ, ШЕЛЕШОВИЦЕ, РАТАЕ, КРЖЕНОВИЦЕ гэдэг томо һуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаһан байна. Майн 2-то энэ фронтын сэрэгүүд 1.000 немецкэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаа. Чехословакиин партизанууд 16-дахи немецкэ танкова дивизиин командир генерал-майор Мюллер гэгшые плендэ абаад, манай сэрэгүүдтэ шэлжүүлэн үгэбэ.

Фронтын бэшэ участогууд дээрэ шухала хубилалтанууд болоогүй.

Майн 2-то бүхы фронтнууд дээрэ 53 немецкэ танк болон самоходно ехэ буу гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байна.

ССР СОЮЗАЙ СОВНАРКОМДО

ГҮРЭНЭЙ СЭРЭГЭЙ ДҮРБЭДЭХИ УРЬҺАЛАМЖА ГАРГАХА ТУХАЙ

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол ороноо хамгаалалгада нэмэлтэ зөөри хандуулхын зорилгоор иигэжэ тогтообо:

1. Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжые 25 миллиард түхэригтэ 20 жэл болзортойгоор гаргаха.
2. Урьһаламжын облигацинуудые ба тэрэнэй олзые, мүн тэрэшэлэн шүүбэринүүдыень гүрэнэй ба нютагай налог болон татабаринуудһаа сүлөөлхэ.
3. ССР Союзай Финанснуудай Арадай Комиссариадаар зохёогдон табигдаһан Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжа гаргалгын условинуудые баталха.

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэр 1945 оной майн 4-дэ баталагдаба

Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжые гаргалгын условинууд

1. Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжа халаа шүүбэритэ ба процентнэ гэжэ хоёр янзаар гаргагдаһан байна.

Урьһаламжын шүүбэритэ гаргалга болбол арад зоной дунда тараагдахын тулада зорюулагдаанхай. Урьһаламжын процентнэ гаргалга болбол хүдөө ажахын артельнүүдээрбэ газартаряалангые хамтаараа элдүүрилхэ товариществодуудаар тараагдаха.

Шүүбэритэ гаргалгын облигацинуудһаа орохо бүхы олзонь шүүбэреэр түлэгдэхэ, процентнэ гаргалгын облигацинуудайхи купонуудай процентээр түлэгдэхэ байна.

I. ШҮҮБЭРИТЭ ГАРГАЛГА

2. Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжын шүүбэритэ гаргалгын 20 жэлэй болзор болбол 1945 оной сентябриин 1-һээ эхилээд, 1965 оной сентябриин 1 хүртэрхи болзор соо тогтоогдоонхой.

3. Урьһаламжын шүүбэритэ гаргалга болбол доторо разрядууд болон хубаагданхай. Разряд бүхэндэнь 100—100 миллион түхэриг.

Разряд бүхэниинь 20.000 серитэй. Разряд бүхэнэйнь сери № 60 001 эхилээд, № 80.000 хүртэр номертой байха.

Сери бүхэнэй облигацинууд 1-һээ 50 хүртэр номертой.

4. Урьһаламжын шүүбэритэ гаргалга болбол 500, 200 100, 50 ба 25 түхэригэй облигацинуудтай.

5. 500 ба 200 түхэригэй облигацинууд 1 сериин 100 түхэригэй гү, али хоёр облигацитай тэнтэй ба туд тудтаа 5 гү, али 2 номертой байжа, тус облигацинууд дээрэ тэмдэглэгдэһэн номер бүхэндэ нэгэ доро 5 гү, али 2 шүүбэри тудаха эрхэгэй.

50 ба 25 түхэригэй облигацинууд 100 түхэригэй облигацинуудай хубинь байжа, 100 түхэригэй облигацида тудаһан хахад, дүрбэнэйнь нэгэ хуби шүүбэрииие абаха эрхэтэй.

АЖАГЛАЛТА: 50 ба 25 түхэригэй облигацинууд болбол энээнһээ ехэ үнэтэй облигациие захяагүй хүнүүдтэ захиһан суммадань тааруулан тоосохын тулада гаргагдаһан байна.

6. Урьһаламжын шүүбэри гаргалгань 50.000, 25.000 10 000, 5 000, 1.000, 500 ба 200 түхэригэй хэмжээтэй шүүбэринүүдые 100 түхэригэй облигацида тогтооһон байна. Тиихэдээ тус шүүбэри соо облигациин бодото үнэнь оролсохо.

Урьһаламжа гаргалгын 20 жэлэй болзор соо бүхы облигацинуудай гурбанайнь нэгэ хуби шүүхэ ба үлэгшэ хоёр хуби облигацинууд өөр өөрынь бодото үнөөр гэдэргэнь худалдагдан абтаха.

Шүүһэн облигацинууд түлэгдөөд, саашадаа тиражһаа гаргагдаха.

7. Урьһаламжын 20 жэлэй болзор соо шүүбэритэ гаргалгаар жэл бүхэндэ 2—2 тираж, дүн хамтадаа шүүбэриин дүшэн тираж болохо.

Шүүбэриин тиражнууд хадаа 1946 онһоо эхилээд, ССР Союзай Финанснуудай Арадай Комиссарнадай тогтоогдоһон болзор соо үнгэргэгдэхэ.

Шүүбэринүүдэй бүхы суммань хадаа дунда жэшээгээр, урьһаламжын 20 жэлэй болзор соо жэл бүриин 4 процент тогтоогдобо.

8. Шүүбэритэ гаргалгын шүүбэриин тираж бүриин разряд бүхэндэ, тайлбарилан хэлэбэл 100 миллион түхэригэй урьһаламжа бүхэндэ доро заагдаһан тоото шүүбэринүүд наадаха байна гэбэл:

Облигациин бодото үные оруулалсаһан шүүбэринүүдэй хэмжээнь түхэригөөр	Шүүбэринүүдэй тоо: 1—10 тираж бүхэндэ тудаха шүүбэринүүд	11—20 тираж бүхэндэ тудаха шүүбэринүүд	21—30 тираж бүхэндэ тудаха шүүбэринүүд	31—40 тираж бүхэндэ тудаха шүүбэринүүд	Урьһаламжын 100 миллион түхэриг бүхэндэ (бүхы 40 тиражнуудта) тудаха шүүбэринүүд
50.000	1	1	1	1	40
25 000	2	2	2	2	80
10.000	5	5	5	5	200
5.000	10	10	10	10	400
1.000	100	100	100	100	4.000
500	1.000	1.000	1.000	1.000	40.000
200	7.507	7.257	7.007	6.757	285.280
Тираж бүхэндэ тудаһан шүүбэринүүдэй дүн хамта	8.625	8.375	8 125	7.875	330.000
Тираж бүхэндэ тудаһан шүүбэринүүдэй суммын дүн хамта (түхэригөөр)	2 301.400	2.251.400	2.201.400	2.151.400	89.056.000

9. Шүүбэритэ гаргалгын шүүбэри тудаагүй облигацинууд болбол 1950 оной сентябриин I-һээ эхилээд, 15 жэл соо бодото үнөөр гэдэргээ худалдагдан абтаха.

Урьһаламжын шүүбэритэ гаргалгын 100 миллион түхэриг бүхэн сооһоо гэдэргэнь худалдан абтажа байха гэбэл: 1950—1955 онуудта жэл бүриин 2 500 мянган түхэриг, 1956—1960 онуудта жэл бүриин 4.200 мянган түхэриг, 1961—1965 онуудта жэл бүриин 6.200 мянган түхэриг гэдэргэнь худаллагдан абтаха.

1950—1964 онуудта худалдан абтаха шүүбэритэ гаргалгын облигацинууд жэл бүридэ боложо байха худалдан абтаха тиражнуудаар тухайлагдаха: худалдан абтаха тиражнуудые үнгэргэхэ болзорнууд ССР Союзай Финанснуудай Арадай Комиссариадаар тогтоогдохо.

Худалдан абтаха тиражнууд соо ороогүй облигацинуудые 1965 оной сентябриин 1-һээ эхилээд гэдэргээ худалдагдан абтаха.

10. Шүүбэри тудаһан шүүбэритэ гаргалгын облигацинууд, мүн тэрэшэлэн бодото үнөөрөө гэдэргэнь худалдагдан абтаха облигацинууд болбол 1966 оной сентябриин I хүртэр түлэгдэжэ болохо; энэ заагдаһан болзорһоон хойшо тус облигацинууд хүсэеэ гээжэ, худалдагдан абтахагүй.

II. ПРОЦЕНТНЭ ГАРГАЛГА

11. Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжын процентнэ гаргалгын 20 жэлэй болзор болбол 1946 оной январиин 1-һээ эхилээд, 1966 оной январиин I хүртэр тогтоогдобо.

12. Урьһаламжын процентнэ гаргалга болбол разряд бүхэндэ 100—100 миллион түхэригөөр хубаагдаһан разрядтай.

Разряд бүхэниинь 20 мянган сериһээ бүридэнхэй. Разряд бүхэнэй сери болбол № 60.001 эхилээд № 80.000 хүртэр номернуудтай.

Сери бүхэнэй облигацинууд I номерһоо эхилээд, 50 хүртэр номертой.

13. Урьһаламжын процентнэ гаргалга болбол 1.000, 500 ба 100 түхэригэй облигацинуудтай

1.000 ба 500 түхэригэй облигацинууд болбол I сериин 100 түхэригэй 10 гү, али 5 облигацинуудтай, тэдэнь тус тустаа 10 гү, али 5 номернуудтай ба облигаци бүхы бодото үнэһөөнь процентнэ олзо үгэжэ байха эрхэтэй.

14. Процентнэ гаргалгын облигацинуудай олзо болбол 2 процентын хэмжээтэйгээр жэлдээ нэгэ дахин купоноор абтажа байха. Купонуудаар түлэхэ болзорынь 1947 оной январиин I-һээ эхилээд, жэл бүриин январиин 1-дэ эхилдэг байха.

15. Процентнэ гаргалгын облигацинуудые 1961 оной январиин 1-һээ эхилээд, 5 жэлэй болзор соо тэгшэ хубинуудаар жэл бүри гэдэргэнь худалдан абаха байна.

1961—1965 онуудта гэдэргэнь худалдан абаха облигацинууд он бүриин январиин I-һээ хожом бэшэ, жэл бүхэндэ боложо байха худалдан абаха тиражнуудаар тухайлагдаха.

Худалдан абаха тиражнуудта ороогүй облигацинууд 1966 оной январиин 1-һээ гэдэргэнь худалдагдан абтаха.

Облигаци барижа байгша хүнүүдһээ гэдэргэнь худалдан абахадаа облигаци бүхэнэй бодото үныень түлэхэ.

Худалдан абаха тиражда ороһон облигацинуудай купонуудые тираж болоһон жэл бүхэнэй январиин 1-нэй болзорые оруулалсан купонуудыень түлэхэ. Саашанхи болзорой купонууд түлбэридэ орохогүй.

16. Худалдан гэдэргэнь абаха процентнэ гаргалгын облигацинууд, мүн тэрэшэлэн түлэгдэхэ болзороо хүсэһэн купонуудые 1967 оной январиин 1 хүртэр түлэхын тула үгэжэ болоно. Энэ болзорһоо хойшо түлэхые үгтөөгүй облигацинууд ба купонууд хүсэеэ гээжэ, түлэгдэхэгүй байна.

СССР-эй Финанснуудай
Арадай Комиссар А. Зверев.

Үсэгдэр, 24 часта

Улан-Удэ городто Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжа захалга 6 миллион 807 мянга 725 түхэригтэ хүрэбэ. 7.705 түхэриг сэбэр мүнгөөр ороо.

Илалтын урьһаламжаар эрлиг дайсаниие эсэслэн дарая!

ТОРИИН АЙМАГ

Үсэгдэр һүниин 12 час болтор аймаг дотор хамта 288.000 түхэригтэ шэнэ урьһаламжа захигдаад байба.

«Улаан Номто», Энгельсын ба Сахьяновагай нэрэмжэтэ колхозууд урьһаламжа захилгаяа сүм дүүргэбэ. Эрхим колхозниггууд Баинов Б.—20 мянган түхэригтэ, Осоров Б.—10 мянга, Чойдонова—10 мянга, Очирова Р.—10 мянган түхэригтэ захибад.

Аймаг дотор урьһаламжа захилта айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр ябажа байха юм.

УРЬҺАЛАМЖА ЗАХИЛГЫН ТҮРҮҮШЫН ҮДЭШЭ МЯХАНАЙ КОМБИНАДТА

Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжые гаргаха тухай правительствын декредые радиогоор дамжуулһанай һүүлээр, тус заводой һүниин сагта хүдэлмэрилдэг цехүүдээр олон тооной хүдэлмэришэн болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар митингнүүд боложо, шэнэ урьһаламжа гаргаха правительствын декредые угаа дэбжэлтэтэйгээр угтаха зуураа 150.000 түхэригтэ урьһаламжын облигаци захиба.

Жэшээлхэдэ, техническэ цехын хүдэлмэришэдэй абадаг салин хүлһэн 12.000 түхэриг байгаа һаа, тэдэнэр 14.000 түхэригтэ захиба. Жестяно-баночна цехын хүдэлмэришэд митинг дээрэ барандаа хабаадалсаад, салин хүлһэнһөө холо үлүүлжэ захибад.

Стахановецүүд—Рябова, Хаева, Малухина болон бусад салин хүлһэнэйнгөө 120—130 процентдэ облигацинуудые захиба.

ХЭЛХЕЭ-ХОЛБООНОЙ УПРАВЛЕНИИН КОЛЛЕКТИВТЭ

Энэ коллективэйхид шэнэ Урьһаламжые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр захижа байна. Үдэшын 10 час багта коллективэй члэнүүдэй 91,3 процент урьһаламжые захяа.

Патриодууд Манойлова, Грифф, Четкина, Григорьева, Каленых, Карбышева гэгшэд һарын салинай 200—300 процентдэ урьһаламжа захяад, манай нөөсэлгэһөө үгтэһэн мүнгэн зөөри болбол немецко-фашистска эзэмдэгшэдые эсэслэн үгы хэхэдэнь Улаан Армидамнай туһалаг лэ,—гэжэ мэдүүлбэд.

Урьһаламжа захилга тус коллективэйхидэй дунда үргэлжэлһөөр.

ГҮРЭНЭЙ ФИЛАРМОНИИН КОЛЛЕКТИВТЭ

Майн 4-эй үдэшын 9 часта Гүрэнэй Филармониин хүдэлмэрилэгшэд барандаа суглараад байба. Эдэнэр хадаа Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи Урьһаламжа гаргаха тухай правительствын декредые хүлеэн ядажа байгаа. Тус декредэй радиогоор дамжуулагдахатай хамта БМАССР-эй габьяата артистка нүхэр Балсаева, филармониин ансамблиин дирижор нүхэр Батуев болон гүрэнэй филармониин уранһайханиие хүтэлбэрилэгшэ, орденто композитор Б. Ямпилов гэгшэд энэ декредые һайшааһан ба Улаан Армиин героическа илалтанууд тухай халуун үгэнүүдые хэлээд, салин хүлһэнэйнгөө 200 процентдэ урьһаламжын облигацинуудые захибад.

Урьһаламжа захилга тус коллективэйхидэй дунда эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ байна.

ВАЛЯЛЬНО-ВОЙЛОЧНО ФАБРИКА

Урьһаламжа захиха ябадал энэ фабрикын хүдэлмэришэн, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадай дунда угаа эршэмтэйгээр ябуулагдана. Хүн бүхэн һарынгаа салин хүлһэнэй 130—150 процентдэ бэшүүлнэ.

Верховно Главнокомандалагшын
ПРИКАЗ

4-дэхи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша

Армиин генерал ЕРЕМЕНКОДО

Фронтын штабай начальник

Генерал-полковник САНДАЛОВТА

4-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд дэбтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, мүнөөдэр, майн 3-да, немецүүдэй хамгаалгын хүсэтэ түшэг тулгууриин пункт ба харгы-замуудай шухала узел болохо ЦЕШИН городые эзэлэн абаба.

ЦЕШИН городые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта генерал-полковник ГРЕЧКО, генерал-полковник МОСКАЛЕНКО, генерал-лейтенант БАТЮНЯ, генерал-лейтенант ВОРОБЬЕВ, генерал-лейтенант ГОРДЕЕВ, генерал-лейтенант БОНДАРЕВ, генерал-майор ШМЫГО, генерал-майор ЖУКОВ, генерал-майор СОЛОВЬЕВ, генерал-майор БУШЕВ, полковник ШУБА, полковник ТЕТЕНКО, полковник МАТУСЕВИЧ, генерал-майор ПАРХОМЕНКО, генерал-майор ГРИНЧЕНКО, генерал-майор КОЛДУБОВ, полковник ТОМИЛОВСКИЙ, полковник ВАСИЛЬЕВ, полковник ГРЕЧКОСИЙ, полковник ГЕ[illegible]ВИЧ, полковник ЧЕРНЫЙ, полковник КАВЕРИН, подполковник ЕВМЕНОВ, полковник ДРЯХЛОВ, полковник ГРЕДИНАРЕНКО, полковник ВЛАСОВ, полковник КУПЦОВ, полковник БРУЦКИЙ, полковник МИТОЯН, полковник ВАСИЛЬЕВ, майор МАНУХ[illegible] гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллериин генерал-лейтенант КАРИОФИЛЛИ, артиллериин генерал-майор ЖИБУРКУСА, полковник ДАВЫДОВ, полковник СМИРНОВ, полковник БРОЗГОЛЬ, полковник ОХОТСКИЙ, полковник ШЕВЧЕНКО, полковник ЦИВЧИНСКИЙ гэгшэдэй артиллеристнүүд; танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант РЕМИЗОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор РАЙКИН, полковник ПАХОМОВ, подполковник ВАСИЛЬЕВ, майор ШУРЫГИН, майор ЖИРНОВ гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-лейтенант ЖДАНОВ, авиациин генерал-майор ИЗОТОВ, авиациин генерал-майор КОТЕЛЬНИКОВ, авиациин генерал-майор ГОЛОВНЯ, авиациин генерал-майор ЛАКЕЕВ, полковник ЧУК, подполковник БУДИН, подполковник ШЕПЕЛЬСКИЙ, подполковник ХОЛОДОВ, подполковник ЗОЛОТОВ, майор МУРАШЕВ, майор МАРГОШИН гэгшэдэй лётчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор КОЛЕСНИКОВ, инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ГОВОРОВ, инженернэ сэрэгүүдэй генерал-майор ГОРБАЧЕВ, техническэ сэрэгүүдэй генерал-майор КУЗНЕЦОВ, полковник ВОЛОДИН, полковник САВЕЛЬЕВ, майор ЩЕРБАКОВ гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант МАТВЕЕВ, полковник БЕЛЯНЧИК, полковник ТАРУНИН, гүрэнэй аюулгүйе хамгаалгын подполковник КОРОТКИЙ гэгшэдэй хэлхээ-холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада ЦЕШИН городые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгараһан соединенинүүд ба частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, майн 3-да, 22 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол ЦЕШИН городые эзэлэн абаһан 4-дэхи УКРАИНСКА фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар арбан хоёр дахин артиллериин буудалгэ хэжэ салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй түлөө ЦЕШИН городые сүлөөлхэ байлдаа[н]уудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бээ даанхай байхын түлөө байлдаануудта ами бээ үгэһэн герой-нууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной майн 3. № 361.

В. И. Ленин, И. В. Сталин, В. М. Молотов «Правда» газетын редакцида һуунад (1917 ондо). Уранзураашан П. Васильевай зурагуудай альбомһоо («Искусство» гэжэ хэблэл).

Берлин дээрэ илалтын туг мандаба

Агуу ехэ вождиин приказые ажалай амжалтануудаар харюулая!

Сабирзяновай бригадада

Ноёхоной сомоной «Большевик» колхозой (Сэлэнгэ) поли дээгүүр Верховно Главнокомандалагша нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй приказ болон баатар Улаан Армиин сэрэгүүд хадаа немецкэ булимтарагшадай үүрэй центр—Берлиниие эзэлэн абаһан тухай мэдээсэлдэ зорюулагдаһан митинг, суглаанууд болоһон байна.

Нүхэр Сабирзяновай хүтэлбэрилдэг тарияанажалай гурбадахи бригадын членүүд энэ баяртай мэдээсэлнүүдые дуулаһанһаа хойшо ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлан, абаһан уялгануудаа үнэн хэрэгүүдээр дүүргэжэ эхилээ. Бригадын газар хахалагшад нүхэр Сталинай приказтай танилсаһан дары 0,85 гектарай орондо үргэлжэ 0,88—0,90 га элдүүрилдэг болобод.

Бригадын моришон Дарима гэгшэ плугшад болон сеялкэшэдэй мори унаа орэлдосотой һайнаар харууһалжа, тэдэнэрэй нормонуудаа үлүүлэн дүүргэхэ ябадал хангана.

Тэрэшэлэн энэ бригадын повар Шарыпова гэгшэ колхозникуудай эдеэ хоол аятай һайнаар бэлэдхэхэһээ гадна, стан тойроноо арюун сэбэр байлгадаг болоо.

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталинай Майн 1-эй түүхэтэ приказаар омогорхоһон нүхэр Сабирзяновай бригадынхид тарилгаяа богони болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө иимэр тэмсэжэ байна.

Ангелина БУДАЕВА.

Баярай митинг

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. **(Телефоноор абтаба).** Майн 3-ай үглөөгүүр Сэлэнгын аймагай центртэ Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй приказ болон Улаан Армиин сэрэгүүд Германиин столица Берлин город эзэлэн абаһан приказда зорюулагдаһан митинг болобо. Эндэхи клубаар дүүрэн суглараһан 300 гаран хүдэлмэришэд болон албахаагшадта нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй түүхэтэ приказ болон Германиин центр Берлиниие Улаан Армиин сэрэгүүдэй эзэлһэн тухай ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Шевченко мэдээсэл хэһэн байна.

Митингдэ суглараһад энэ мэдээсэлые гүнзэгы баяртайгаар угтажа, дайсаниие эсэслэн угы хэжэ ябаа Улаан Армидаа бүри ехэ туһаламжа үзүүлхэбди гэһэн резолюци нэгэн хүн шэнгеэр баталан абаба.

Сталин багшын приказда иимэр харюусаба

«Социалистическэ хүдөө-ажалай отличник» гэһэн значогоор шагнагдаһан Сагаан-Усанай МТС-эй тракторист Чойнхор Пайтуев гэгшэ нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй приказ болон Улаан Армиин шэнэнүүд амжалтануудта харюу болгон СТЗ НАТИ трактораар хабарай полевой хүдэлмэриин үедэ зөөлэн хахалалгада оруулан 300 га, бүхэли жэл соо 800 гектар эрхим шанартайгаар элдүүрилхэ, 2 тонно горючи болон түрхихэ тоһо арбилха, тарилгын үедэ прицепщигээ тракторист болгохо гэхэ мэтэ уялга абаад Үшөөтэйн МТС-эй тракторист нүхэр Лундуков гэгшые социалистическэ мүрысөөндэ уриба.

Тиин, нүхэр Пайтуев иимэ уялга абаһан түрүүшын үдэрһөө эхилээд үндэр бүтээсэ туйлажа байна. Өөрынгөө трактораар үглөөнэй харанхыһаа үдэшын харанхы хүртэр хүдэлмэрилхэтэеэ хамта нүхэр Пайтуев бэшэ нүхэдэйнгөө тракторнуудаа техническээр харууһалхадань туһаламжа хүргэнэ.

Д. ЖИГМЫТОВ.
(Манай корреспондент).

Түрүү трактористын тангариг

Ториин МТС-эй түрүү тракторист Михаил Новожилов гэгшэ Кировэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ стахановскаар ажаллажа байна. Энэ болбол апрелиин 29-эй байдалаар У-2 трактораар өөрынгөө нүхэртэй хамта зөөлэн хахалалгада оруулан 100 гектар элдүүрилһэн байна. Тракторна хүдэлмэриинь жэлэй түсэб 115 га юм. Эдэнэр халаан соогоо 2,5 га хахалхын орондо 5—6 гектар хүртэр элдүүрилдэг байна.

Эдэнэрэй хүтэлбэрилдэг бригадада ВКП(б)-гэй Зэдын айком болон аймагай түйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг барюулагданхай.

Верховно Главнокомандалагша нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй приказда харюу болгон нүхэр Новожилов тракторна хүдэлмэриин жэлэй гурбан нормо дүүргэхэ уялга абаба.

П. ХАДАЛОВ.

Улаан Армидаа улам ехээр туһалхабди

КАБАНСК. **(Телефоноор абтаба).** Майн 3-ай үдэр аймагай центрэй улаан талмай дээрэ 400 хүнэй хабаадалгатай митинг боложо, Верховно Главнокомандалагша нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй приказ болон Германиин столица Берлиниие Улаан Армиин эзэлһэн тухай мэдээсэл ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Поповһоо дуулаба.

Иимэ баярта мэдээсэл [illegible] байхадаа митингдэ суглараһад агуу ехэ Сталинай алтан үгэтэ приказ болон Улаан Армиин амжалтануудта харюу болгон Улаан Армида туһалха ябадалаа улам арбидхахабди гэжэ нэгэн хүн шэнгеэр мэдээсэбэд.

Аймагай центртэхи Кировэй нэрэмжэтэ колхозой тарияанажалай бригадын бригадир нүхэр Качин гэгшэ хабарай тарилга богони болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, Улаан Армидаа улам ехэ талха тарияа үгэхэбди гэжэ колхозойнгоо нэрэһээ хэлээ.

Тэрэшэлэн промкомбинадай нэгэ цехые даагша нүхэр Егоров, олзоборилгын артелиин хүдэлмэришэн нүхэр Безродных, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагша нүхэр Мажаров гэгшэд героическа Улаан Армидаа улам ехэ туһаламжа үзүүлхэ уялгануудые абаба.

Митингдэ хабаадагшад нүхэр Сталинай Майн Нэгэнэй приказ болон Улаан Армиин түүхэтэ ехэ амжалтануудта харюу болгон фронтдо туһалха ябадалаа үшөө үргэдхэхэ хэмжээнүүдые хараалһан резолюци нэгэн дуугаар баталан абаба.

Удаань, эндэ сугларһан зон Советскэ Союзай гимн дуулаад тараба.

Мүнөөдэр—Большевистскэ хэблэлэй үдэр

Мүнөө жэлдэ большевистскэ хэблэлэй үдэрые советскэ арад угаа хүхюун оршон байдалда тэмдэглэжэ байна. Манай алдарта Улаан Арми болбол өөрынгөө агуу ехэ Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталинай сэсэ мэргэн хүтэлбэри доро ябажа, немецкэ империализмын центр ба немецкэ агрессиин гуламта болохо Германиин столица Берлин городые бүхылэнь эзэлэн абаад, тэрээн дээрэ илалтын туг мандуулба. Манай илалта түгэлдэр Улаан Арми болбол дайсанай зэбсэгтэ хүсэнүүдые Германиин центртэ, Берлинһээ холо саана Эльба мүрэн дээрэ бута нэрьежэ байна.

«Үзэгдөөгүй ехэ хэмжээтэй ба туйлай ехэ гарза тохёолдуулһан дайе дүрбэн жэл шахуу сагай турша соо Советскэ Союзай ябуулжа байбашье һаань, манай социалистическэ экономико бэхижэжэ ба ургажа байна, тэрэшэлэн немецкэ булимтарагшадаар тоногдоһон ба һандаргагдаһан аад, сүлөөлэгдэһэн областьнуудтахи ажахы амжалтатайгаар ба түргэнөөр һэргэн дэгжэжэ байна. Энэ хадаа агуу ехэ большевистскэ партяар зоригжуулагдаһан ба хүтэлэгдэһэн манай ороной хүдэлмэришэд ба колхозникуудай, советскэ интеллигенциин, эхэнэрнүүд болон залуушуулай героическа хүсэ зориг гаргаһанайнь ашаг үрэ мүн». **(Сталин).**

Большевистскэ хэблэлые манай агуу ехэ ороной ажалшад угаа ехээр хүндэлнэ. Юундэб гэхэдэ, советскэ хэблэл болбол большевистскэ партиин ба советскэ правительствын хамаг бүхы шиидхэбэринүүд болон политикые тэдэнэртэ зүбөөр ойлгуулхаһаа гадна, советскэ арадые шэн зоригто ажал хүдэлмэри тээшэ хүмүүжүүлэн уряалдаг байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай хүшэр хүндэ үдэрнүүдтэшье, большевистскэ хэблэл болбол советскэ арадай Эхэ ороноо немецко-фашистска эзэмдэгшэдһээ хамгаалха сүлөөлэлтын тэмсэлые зүбөөр заажа үгэһэн байгаа. Дайн сэрэгэй үдэрнүүдтэ большевистскэ хэблэл болбол нүхэр Сталинай түүхэтэ элидхэлнүүд болон приказуудые советскэ арадта зүбөөр ойлгуулжа, тэдэнэрые илалта тээшэ зоригжуулһан байха юм.

Большевистскэ хэблэл болбол хүсэтэ сэрэгэй техникэнүүдтэй хамта Улаан Армиин зэбсэгжэлгэдэ үгтэнхэй. Фронтнууд дээрэ хэблэгдэдэг газетэнүүд хадаа советскэ сэрэгшэдые имагта илалтын наука тээшэ зоригжуулха зуураа тэдэнэрэй шэн зоригто баатаршалганууды харуулжа, дайсаниие эсэслэн бута нэрьехэ замыень заажа үгэдэг болоо. Мүн тэрэшэлэн большевистскэ хэблэл болбол тылэй эрэгтэй эмэгтэй патриодуудые фронтдоо шадалһаа ехэ туһаламжа үзүүлхэ хэрэг тээшэ уряалжа, энэ хүндэтэй ба харюусалгатай зорилгонуудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлнэ. Энэ хэрэгтэнь большевистскэ хэблэлэй туг түмэн хүдэлмэрилэгшэдтэ партийна эрганизацинууд үдэр бүри бодото туһаламжа үзүүлнэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай үдэрнүүдтэ большевистскэ хэблэл манай оронод, тэрэ тоодо Бурят-Монголдо айхабтар ехээр ургаба. Мүнөө хэблэл газетэгүй аймаг район, томохон ажаүйлэдбэриин предприятинууд байхагүй. Эгээл иимэһээ большевистскэ хэблэлэй үдэрые үнгэргэхэдөө, манай партийна эрганизацинууд болбол хэблэл газетэнүүдэй туйлаһан амжалтануудые тэмдэглэхэ зуураа, тэдэнэрэй хүдэлмэридэхи дутуу дунда зүйлнүүдые элирүүлжэ, большевистскэ хэблэл газетэнүүдэй хамаг бүхы хүдэлмэриие мүнөө үеын оршон байдалай эрилтын ёһоор шэнэдхэн байгуулха үүргэтэй.

Сэрэгэй ба ажахын удхашанартай зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэнь манай большевистскэ хэблэлнүүд, партийно-советскэ болон ажахын организацинуудта үдэрһөө үдэр бүри халуун туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Мүнөө сэрэгэй дүрбэдэхи хабарай тарилтын хүдэлмэри колхоз болон совхозуудай полинууд дээрэ түлэг дундаа ябуулагдажа, колхозно тарияашад болбол үндэр баян илалтын ургаса абахын түлөө унаһан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэрилжэ байнад. Мүн социалистическэ малай үбэлжэлгые эрхим һайнаар үнгэргэжэ, малдаа үбһэ тэжээл элбэг дэлбэгээр бэлэдхэхэ угаа шухала хүдэлмэринүүд ябуулагдана.

Үшар иимэһээ, манай хэблэл газетэнүүд болбол большевистскэ парти ба советскэ правительствын энэ шухала арадай ажахын гол һалбаринуудай нэгэн болохо хэрэгые улам саашань хүгжөөхэ талаар үгэһэн заабаринуудые колхозно тарияашадай алдуу эндүүгүйгөөр бэелүүлхэ ябадалдань үдэр бүри тодорхой ба зүб пропаганда хэхэнь угаа шухала болоо. Түбхын түрүүнэ, агрозоотехническэ хэмжээ ябуулгануудые үргэнөөр ба гүнзэгыгөөр колхозно тарияашадта ойлгуулха тушаа анхаралаа табиха. Тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөөнэй сог залиие бадаруулхадань партийно-комсомольско организацинуудтай хамта ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэблэл газетэнүүд хэхэ үүргэтэй.

Зэдэдэ агротехникын заабари хазагайруулна

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Хабарай тарилгын эхилхэһээ хойшо аймагай зарим колхозууд агротехникын заабари бүдүүлигээр хазагайруулна. Дээдэ Бургалтайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз тарижа эхилхэтэеэ хамта үрһэ хаяха нормо багадхаба.

Тарияанажалай хоёрдохи бригада (бригадирынь нүхэр Буянтуев) газаар найман гектарай нормо багадхажа, га бүриин 1 центнер 30 килограмм үрһэ хаяхын орондо гектарай 94 килограмм 500 грамм хэмжээтэйгээр тариһан байха юм. Тэрэшэлэн нүхэр Аксёновой хүтэлбэрилдэг нэгэдэхи бригада 6 гектарта үрһэ багадхажа тарияа.

Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз үнгэрэгшэ жэлэй май соо бэлэдхэгдэһэн пар дахяад хахалжа элдүүрилэнгүй миил нэгэ удаа борнойлоод 7 гектар тарилга хэжэ агротехникые эбдэһэн байха юм.

Мүн бусадшье колхозууд газараа гүйхэнөөр далантуулжа хахалха, заһартуулжа сеялкэдэхэ гэхэ мэтээр агротехникын заабариие ехээр хазагайруулжа байна.

Тарилгын агротехникые иимэр хазагайруулһан ябадалнуудтай шанга тэмсэл хэхэ хэрэгтэй. Тиимэдэ дээрэхи аймагай партийна, советскэ, плангаяа газартарияалангай органой хүтэлбэрилэгшэд агротехникын заабариие эбдэжэ байгшадта эрид хэмжээ абажа, эдэ дутуунуудые дары зайлуулха уялгатай.

А. БУДАЖАПОВ.

Уран мэргэжэлтэй огородник

Цыцен Сойбсонов имагтал огородой үндэр ургаса хуряаха мэргэжэлтэй бэшэ, харин бүхы юумые бүтээжэ шадаха уран гартай дархан юм. Нүхэр Сойбсонов овощиин баян ургаса хуряахын түлөө үдэр һүнигүй оролдохотоё хамта, модошо дарханай хэхэ хүдэлмэри бүтээлэг, мүн хамут тоногуудые заһабарилдаг байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Сойбсонов 7,5 гектарта овощиин культурануудые тарижа баян ургаса хуряагааһэн. Тэрэнэй ашаар Кударын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз гүрэнэйнгөө урдахи уялганууды саг болзор соонь дүүргэжэ колхозникуудай ажалта үдэртэ овощь хубаарилһан байна. Нүхэр Сойбсоновой ургуулһан 200 центнер капуста, хэдэн центнер морковь, һонгино колхозникууд урматайгаар хубаарилжа абаа. Гадна энэ нүхэрэй ургуулһан 60 центнер капуста аймагай центрэй албахаагшадта үгтэһэн байна.

Мүнөө үедэ нүхэр Сойбсоновой огородно звено тарилгада бэлэдхэлээ саг соонь дүүргэбэ. Эдэнэр 1945 ондо бүри ехэ овощь ургуулха бүхы хэмжээнүүдые хараалан газараа уһалха, хүрэнгөө бэлэдхэхэ гэхэ мэтын шухала зүйлнүүдээ эршэмтэйгээр бэелүүлжэ байна.

Уран мэргэжэлтэй огородник үбгэн Цыцен Сойбсонов эрхим хүдэлмэриингөө түлөө колхозойнгоо правлениһээ хэдэн удаа шагнал абадаг байха юм.

Кудара-Сомон **Р. ТУГУТОВ.**

МТС-үүдэй ПОЛЕВОЙ ХҮДЭЛМЭРИИН ДУТУУЕ ДАРЫ УСАДХАХА

1945 ондо үндэр ургаса хуряахын түлөө Полтавска областиин Лохвицкэ МТС-эй коллективэй уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон манай түрүү машинно-тракторна станцинууд хабарай полевой хүдэлмэри хаһа болзор соонь эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ хэмжээнүүдые хараалһан социалистическэ уялгануудые абаһан байна. Энэ мүрысөөнэй түрүүшын дүн хабарай тарилга дээрэ харагдаха зэргэтэй. Тиимэ тулада МТС бүхэн тракторна паркаа илангаяа һайнаар хэрэглэжэ хабаатай колхозуудайнгаа үндэр ургаса хуряаха үндэһэ һуури хангаха уялгатай. Олонхи аймагуудаар хабарай тарилгын ехэнхи хубии трактор машинануудаар шиидхэгдэхэ байна. Энэ хадаа МТС-эй бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгые түсгаар дээшэлүүлнэ. Тиихэлээр тракторна бригада, тракторист бүхэн үндэр бүтээсын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэхэтэеэ хамта эрхим шанарай түлөө шангаар оролсохо зэргэтэй. МТС-үүд хабарай тарилгын үедэ хэзээ бүхэндэ эгээл шухала хүдэлмэри дүүргэдэг. Тракторна бригадые бүхэжүүлхэ гэдэг угаа ехэ удхашанартай. Тиимэ тулада МТС бүхэн тракторна бригадын членүүдые саг үргэлжын болгохо уялгатай. Тракторна хүдэлмэринүүдэй сезон соо тракторист, прицепщик болон бусад хүдэлмэрилэгшэдые һэлгүүлжэ огто болохогүй. Мүн тракторна бригада бүхэниие заһабарилгын хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангажа трактор машинануудаа поли дээрэ заһабарилха ябадал хангаха шухала. Хүдэлмэриин эхилхын урда тээ тракторна бригада бүхэндэ жэлэйнь тракторна хүдэлмэриин даалтабари баталжа үгэхэдөө шанар тухай тэдэнэртэ һайнаар һануулха хэрэгтэй.

СССР-эй Газартарияалангай Наркомой приказай ёһоор энэ жэлдэ тракторна бригада бүхэнэй хабаатай колхоздоо ургаса хуряаха даалтабарита түсэбынь хүргэдхэхэ зэргэтэй. Тэрэшэлэн приказ соо трактор болон хүдөө-ажалай машинануудай техническэ харууһалгын гүрим сахиха тушаа ехэ анхарал табигдаһан байха юм. СССР-эй Газартарияалангай Нарком нүхэр Андреев МТС-үүдэй директор болон агрономуудһаа тракторна хүдэлмэриин шанар шангаар сахиха эрилтэ хэһэн. Тэрэшэлэн бригаданууддай хүдэлмэриин шанар саг үргэлжэ шалгажа байхыень ахалагша болон участково агрономуудые уялгалаа.

Республикын түрүү машинно-тракторна станцинууд Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ үргэн далайсатайгаар оролсожо хабарай полевой хүдэлмэриин эхилһэнһээ хойшо һайн жэшээнүүдые харуулжа байна. Иволгын МТС (директорынь нүхэр Курбатов, ахалагша механигынь Тупикин) хабарай полевой хүдэлмэреэ эмхитэйгээр эхилжэ гурбан үдэр соо 1.000 гектар элдүүрилһэн гү,али хабарай хүдэлмэриингөө түсэб 20 процент дүүргэһэн байха юм. Тус МТС-эй нүхэд Эрдынеев, Каленых, Стрельцова гэгшэдэй бригаданууд трактор бүхэнөөр халаан соогоо 5—6 гектар элдүүрилжэ үдэр бүриингөө даалгабаринуудые үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэд. Тракторист Гармаев ЧТЗ трактораар 9 гектарай орондо 12 га элдүүрилнэ. Нүхэр Переверзнев гэгшэ У-2 трактораар 3 гектарай орондо халаан соогоо 4—5,5 га элдүүрилдэг байха юм.

Гэбэшье, республикын үсөөн бэшэ МТС-үүд хабарай тарилгын хүдэлмэриие эмхидхэл муутайгаар захалһан байха юм. Тэрэнһээ боложо олонхи МТС-үүд колхозуудай хабарай полевой хүдэлмэреэ амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ өөдтэй туһа хүргөөгүй байһаар. Тракторнуудаа бүхы хүсөөрнь хэрэглэнгүй, бригадаараа үни удаан миил байха ябадалнууд хаа-хаанагүй үзэгдэнэ. 1945 оной хүдөө-ажалай хүдэлмэриин жэлые муугаар эхилжэ түрүүшын үдэрнүүдһээ абаад эмхигүй ябадал гаргаһан машинно-тракторна станцинуудай нэгэндэ Курбын МТС-ые оруулмаар байна. Трактор заһабарилха хүдэлмэреэ саг болзор соонь дүүргэхэ дүүрэн арга боломжотой байбашье тус МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд энээниие үнжагайруулһан, бригаданууда колхозуудаар хожомдожо ябуулһан дээрэһээ тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгэ саг болзор соонь эхилжэ шадаагүй байха юм.

Сагаан-Уһанай, Үшөөтэйн МТС-үүд тракторна бригаданууддай хүдэлмэриие эмхидхэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандаһан байна. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилхөөр ошоһон Үшөөтэйн МТС-эй тракторна бригада түрүүшын үдэрһөө эхилээд али болохо шалтагаанаар саг үргэлжэ 16—20 час соо миил байха юм. Сагаан-Уһанай МТС-тэ аяар мүнөө хүртэр нүүдэл мастерской эмхидхэгдээгүй байһаар. Тэрэнһээ боложо поли дээгүүр хэдэн тракторнууд миил байдаг юм.

Жиримскэ МТС хабарай полевой хүдэлмэреэ бүришье хангалтагүйгөөр эхилээ. МТС-эй директор нүхэр Гребенников тракторна бригаданууддайнгаа ехэхэн дутуунуудые тарилтада орохо дээрээ мэдэбэ. Эндэхи тракторна бригаданууд шухала хэрэгтэй запасной частьнуудаар хангагдаагүй байна. Тэрэшэлэн бригаданууддаар техническэ харууһалга хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Тэрэ мэтэһээ болоод эндэ үдэр бүхэндэ тракторнууд эбдэрхэ, подшипниктай хайлаха ба римтанууд тохёолдоно.

Тохёолдоһон эдэ дутуунуудые ябуут дундаа усадхажа эрхим шанар болон үндэр бүтээсын хойноһоо үдэр һүнигүй тэмсээд байхадаа республикын МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд хабарай полевой хүдэлмэри хаһа болзор соонь дүүргэжэ, Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлхэ арга олохо байна.

Н. АНТОНЕНКО. БМАССР-ай Газартарияалангай Наркомой ерөөлгэшэ.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв); объявлений—2-64 (2 зв).

Н—00346. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5500.